No: 34

Ешій 22. септем 1829

АЛБИНА РОМѪНѢСКЪ

ГАЗЕТЪ ПОЛИТИКО-ЛИТЕРАЛЪ

РОССІЙ

Одеса 7 септемвріе. Ꙟщіинцъм кȣ бȣкȣріе къ старѣ синътъцей де Одеса се афлъ дȣпъ а тȣтȣрор мȣлцъмире, пентрȣ ачѣѩ Дерегъторіа локȣлȣй аȣ афлат кȣ кале, къ нȣ ар фи ничй ѡ примеждіе де а дескиде іаръш слобоzеніа комȣникаціилор сѣȣ ꙟмпъртъширилор дин лъȣнтрȣл орашȣлȣй.

Ла 8 але ачестіа слобоzеніа комȣникаціилор саȣ дескис ꙟ лъȣнтрȣл орашȣлȣй, Бисеричиле ши џȣдекъторіиле саȣ дескис асеминѣ. Кȣ ачест прилеж саȣ кѫнтат доzологіе кȣ ръгъчȣни де мȣлцъмире, ла каре саȣ афлат фацъ Еѯ. Са. Гȣбернаторȣл-Генерал, Гȣбернаторȣл-Орашȣлȣй, ши ȣній дин дерегъторй; нȣ саȣ ȣрмат ѫнсъ ничй ѡ парадъ, лъсѫнд церемоніиле обичнȣите пѫнъ ла сфѫршитȣл ваделей де карантинъ.

Ла 27 ши 28 Іюліе арміа дела Кавказ аȣ фъкȣт ѡ новъ бирȣинцъ асȣпра лȣй Осман Паша че командȣѩ ȣн деташемент де 3000 оамений, лѫнгъ сатȣл нȣмит Болакор, ȣнде фъкѫндȣсе ѡ ловире дин челе май сѫнџероасъ, тȣрчій аȣ фост ръсъпиций ши алȣнгаций ꙟ тоате пърциле. Дȣшманȣл аȣ пердȣт ꙟ лȣпта ачѣста 2 тȣнȣрй 1 стѣг, тоатъ табъра лȣй Осман Паша, тоате багажіиле лȣй кȣ авериле а май мȣлтор сате а кърора лъкȣиторй се трѫсесъ ꙟтре мȣнций; ꙟ сфѫршит тътаржй ноштри аȣ апȣкат тоций каій кавалеріей дȣшмънешй, карѣ іаȣ лъсат ши аȣ фȣџит пе џос алергѫнд дин тоате пърциле асȣпра мȣнцилор. Тȣрчій аȣ пердȣт песте 300 оамений ȣчишй, ꙟтре карій афаръ де май мȣлций Офицерй ꙟсъмнаций се сокотеще Џомин-Хан Алибек оȣчȣмџи Оглȣ, Шефȣл цинȣтȣлȣй, іаръ принший саȣ лȣат 150, ꙟтре карій се афлъ офицерій лȣй Осман-Паша ши май мȣлций Бей. Пердирѣ ноастръ съ сȣе ла 9 сȣптофицерй ши солдаций ȣчишй, 4 Офицерй ши 60 оамений ръниций.

Ꙟтрȣ ачест кип витежіа ощилор ноастре аȣ ꙟпръщіет прин мȣнций тоате четеле Лазилор, ши ощиле Пашей д. Трапезȣнда, адȣнате ꙟпротива арипей ноастре чей дрепте. Дȣпъ ръпортȣл Призоніерилор, нȣмърȣл ощилор дȣшманȣлȣй се сȣе ла 12000 оамений, ши се май ащепта ѫнкъ ȣн аџȣторю де 10,000 че требȣѩ съ сосаскъ дин тоате пърциле Лазистанȣлȣй.

Газета де Одеса аратъ нȣмърȣл пренȣмеранцилор ла челе май де фрȣнте жȣрнале де Парис: Конститȣціонелȣл аре ла 17500; Жȣрналȣл де Деба 10,500; Кoти

дїана 3500; жȣрналȣл дѣ комерц 2150; Франціа нозъ 1100.

Ꙟ 8 авгȣст Ꙟнълцимѣ са Дȣкȣл де Персіа Хосрев Мирѕа аȣ визитат соціетатѣ Ꙟмпърътешей академїй ши а щїинцилор, ȣнди май ꙟтѫю шаȣ цинтит аса Обсервації е саȣ лȣаре аминте асȣпра мȣзеȣлȣй Асїатик; дȣпъ ачѣста аȣ мерс ꙟ Кабинетȣл нȣмит ал марлȣй Петрȣ, апой ꙟ мȣзеȣл Зоологїей ши ꙟ Кабинетȣл монетилор, ши дȣпъ че саȣ ꙟделетничит кȣ черчетарѣ челор де аколе интересанте лȣкрȣрй де щїинце пънъ ла 4 чѣсȣрй дȣпъ амѣзи, аȣ арътат ꙟ сфѫршит аса доринцъ къ ꙟн алтъ зи ва вени спре а черчета ши челелалте, прекȣм мȣзеȣл Египтик, адȣнарѣ препарателор Анатомиче, Кабинетȣл минералелор, астрономїа ши Кабинетȣл физичей.

Ꙟ 12 але лȣй авгȣст. аȣ визитат Ꙟнълцимѣ са корпȣл кадецило ꙟсоцит фїинд де Д. Генерал Адютант Графȣл Сȣхтел, асемин ѣ ди Офицерїй сей анȣме де Махмȣт Хан Емир-Низан Комендантȣл трȣпелор персїенещй регȣлате, де Мирса Масȣд, секритарюл статȣлȣи, де Мирса-Сале секретарюл сеȣ, де Къпитанȣл Смино, Адютантȣл Принцȣлȣй мощенитор ю ал Персїей, щи де Д. Шаȣнбȣрг транзлаторȣл сеȣ тълмачюл Колегїей статȣлȣй. Аиче Ꙟ. Са ꙟтрѫнд саȣ ꙟтѫмпинат де Директорȣл Корпȣлȣй де Кадецй, де Генералїй инфаитерїей ши де алцй Генералй и Офицерй ай Стабȣлȣй, адȣкѫндȣсе ꙟ сала де ръпаос ȣнди исе гътисе жилцȣл. Аколе Ера токмай чѣсȣл кѫнд авѣ сколерїй съ факъ лȣптеле остъшещй, ла каре привире атѫт Принцȣл кѫт ши тоцй чїй де фацъ аȣ ръмас фоарте мȣлцъмицй. Дȣпъ ачѣста аȣ визитат Ꙟнълцимѣ са дормиторїиле (каселе де дȣрмит) Кадецилор, Мȣзеȣл, Спиталȣл, Трапеза, ши бȣкътъріа лор, минȣнѫндȣсе де кѫт де тоате май алес де кȣръценїа чѣ маре. Атѫт Ꙟ. Са кѫт ши персоанеле свитей аȣ гȣстат дин бȣкателе гътите пентрȣ Кадецй ши леȣ афлат фоарте кȣ гȣст. Дȣпъ ачѣста аȣ ꙟтрат ꙟ кънцелерїе, а кърїе локȣл пъзеще жнкъ векюл сеȣ мод прекȣм Ера ꙟ зилеле марелȣй Петрȣ; ꙟ Апартаментȣл сфатȣлȣй сеȣ ал конзилїей аȣ скрис Ꙟ. Са ꙟ картѣ стреинилор ȣрмътоареле кȣвинте: Меркȣрй ла 25 але лȣней Сафеар 1245 ай Егирей ам визитат ачест Корпȣ, регȣлиле ашезате анчѣ пентрȣ Едȣкаціа тинерилор мїаȣ фоарте плъкȣт ши сокот къ ꙟтрек пре але челоралалте Ꙟмпъръцїй. Де аиче аȣ мерс ꙟ грѫдинъ ȣнди се севѫршѣ Езерчиціа сеȣ мȣстра Кадецилор, ши дȣпъ че аȣ привит тоате гимнастичиле Кадецилод деприндерй, але кърора ꙟдръзнѣлъ ши искȣсинце аȣ трас а сȣпръ лȣаре аминте а тȣтȣрора, аȣ ешит де аколе петрекȣт де армонїа мȣзичей. Ꙟ. Са аȣ ꙟмфъцошат ꙟтѫїȣлȣй Директор, къ ши сȣбдиректорȣлȣй кȣ челе май мъгȣлитоаре кȣвинте аса ꙟмпъкаре ши мȣлцъмире кȣ а лор организаціе, ши мергѫнд ла Палатȣл Таȣрик аȣ фѫкȣт ши Домнїй Директорй контравизитъ мȣлцъминд Ꙟ. Сале пентрȣ черчетарѣ кȣ карѣ аȣ чинстит Корпосȣл.

Ꙟ 31 авгȣст ла 3 часȣрй дȣпъ амѣзъ Д. Робертсон аȣ фѫкȣт аиче а трїа кълъторїе прин аер. Де ачѣстъ датъ саȣ сȣит ꙟ балон кȣ нȣмитȣл ши ѡ персоанъ де партѣ фемеѧскъ. Дечй кȣ чел май фрȣмос сенин сȣindȣсе ла ꙟнълцимеȣ аȣ лъсат де аколо ачещй аеронотъторй ȣн Паразол. Пънъ че балонȣл кȣ кълъторїй кȣтезеторй ꙟнота кътръ мѣзъноапте ши ръсърит, ненȣмъраці привиторй стаȣ ꙟкȣнжȣрарѣ цермȣриле Невей, пе ȣлицъ, ꙟ пїацȣрй ши ꙟ грѫдина Кадецилор, ȣнде се афла ши Ꙟ. Са Дȣкȣл Хосреф Мирѕа. Меръ Д. Робертсон дȣпъ мезȣл нопцей прекȣм се зиче саȣ коборѫт ꙟ депъртаре де 35 версте.

Ачесташй аеровал ла 5 Септемврїе ꙟнотѫнд прин аер саȣ коборѫт кȣ балонȣл сеȣ ла каса Д. Чоглоков, дȣпъ че аȣ кълъторит ꙟтрȣн час ши 25 де минȣте ѡ депъртаре де 35 версте сеȣ 7 чѣсȣрй. Ꙟн ачелашй сеаръ ла 8 чѣсȣрй саȣ ꙟторс аеронотъторюл меръш ꙟ орашй.

ГРЕКІА

Конститȣціоналȣл ꙟщїинцазъ дела

Сира 28 юліе, къ Консꙋл енглизеск дин Кандіа (Крит) дꙋпъ Инсталаціа сеꙋ ꙟтрарѣ са ꙟдерегъторіе, аꙋ тримис пе драгоманꙋл сеꙋ ла къпитеніиле Кондіоцилор пофтиндꙋй касъ лепеде армиле, ши декларъндꙋле, къ дꙋпъ трактатꙋл дин 6 юліе, инсꙋла лор авънд ръмъне сꙋпт стъпънирѣ тꙋрчѣскъ, ій нар аве а ашъжъдꙋи ничй ꙋн фолос дин апъкъриле лор. Ачесте дожене пъринцъщй, нꙋ оаꙋ ꙋрмат дꙋпъ ащептарѣ Д: лꙋй Консꙋл, кꙟчй гречій нꙋ ꙟчетѣзъ а сꙋпъра пе тꙋрчй, карій сꙟт силицй де асе цине нꙋмай апъръндꙋсе.

Дꙋпъ челе май нои ꙟщіинцъри де аколе адꙋнарѣ націоналъ дин Аргос пророгъндꙋсе сеꙋ ꙟкеиндꙋсе, аꙋ чинстит пе контеле Каподистріа пънъ ла ѡ altъ адꙋнаре націоналъ, кꙋ титлꙋ де Диктатор ꙟнкрединцъндꙋй ши не мърцинитъ пꙋтере ꙟ дирегъторіа гꙋвернꙋлꙋй.

Парис 23 авгꙋст

Краюл де Неаполе ва кълътори ла Мадрит кꙋ Прицеса Кристина, карѣ аре съ се сꙋе ꙟ Тронꙋл Спаніей.

Бъзъ са контеле Поцо ди Борго, Амбасадорꙋл Россіей аꙋ фост ерй ꙟформъ ла Параклисꙋл греческ стънд де фацъ ла доѯологіа, че саꙋ ꙋрмат кꙋ прилежꙋл бирꙋинцилор рꙋсещй асꙋпра тꙋрчилор. Тоцй рꙋшій дин Парис саꙋ афлат асемене де фацъ.

Ощиле францꙋзещй дин Морѣ се афлъ ла Корон ши Модон, де ꙋнде с. вор ꙟбърка пентрꙋ Франціа.

Парис 18 авгꙋст, Ꙋн механист анꙋме Мазел аꙋ афлат аиче ѡ машинъ каре аплекъндꙋсе орй ши ла че тръсꙋръ, ꙟпіедекъ де ѡ датъ ꙟсꙋш ꙟфꙋга маре, десприндзинд тот ѡ датъ ши каій, дꙋпъ воинца мънъторюлꙋй, сеꙋ нꙋмай ѡ ꙟпіедикъ фъръ а деспринде каіи, тръгънд ꙟпіедекат орй ши кътъ време. Кꙋ ачест механисм нꙋ есте де асе теме ничй де ѡ ꙟтъмпларе фіинд ꙟтръсꙋръ, орй ши кꙋм ар фи ръпирѣ каилор ши нъравꙋл лор. Афлъндꙋсъ пе марџинѣ ꙋней препъстій, чинева есте тот деꙋна сигꙋр де а ѡ фери пꙋтънд де ѡ датъ опри тръсꙋра ши деспринде каіи.

Д. Дꙋка де Лавал есте нꙋмит Амбасадор ла Лондра ꙟлокꙋл Д. Принц де Полиньяк, Министрꙋл причинилор дин афаръ.

Спаніа

Се скріе дела Аликанте, къ дела ꙟтъмплатꙋл ꙟфрикошат кꙋтремꙋр ла Гревеіа исбириле депъмънт ниче пънъ астъзй нꙋ ꙟчетѣзъ рꙋстъмꙋрй рꙋстъмꙋрй симцйндꙋсе, пентрꙋ каре ꙟкъ пънакꙋм нꙋ саꙋ хотъръ лъкꙋиторій де аш май зиди аколе касе петрекънд прин колибе нꙋмите Бараче.

ДЕНЕМАРКЪ

Ꙟпърциле дела, Холстаин-борг саꙋ лъцит ꙋн феліꙋ де фригꙋрй нервоасе фоарте втъмътоаре, ꙟкът пин ꙋнеле сате зак май тоцй лъкꙋиторій, ши дофторій нꙋ аџꙋнг сій кꙋте, пентрꙋ липса оаменилор пътимеще ꙟсꙋш сечеришꙋл.

АМЕРИКА

Кълъторюл Енглез Сир Роберт кꙋ примбларѣ са прин норд Америка аꙋ визитат ши пе контеле Сꙋрвилиер, Іосиф Бꙋнапарте, деспре кареле ни ꙟкрединцазъ нꙋмитꙋл кълъторю, къ ачест конте дꙋпъче ар фи петрекꙋт тоате челе пънъ акꙋм скрисе деспре Наполеон Бꙋнапарте, сꙟделетничеще а скріе ꙋн коментарю деспре ачест бърбат, кꙋпринзъторю де адевъръй непъртинитоаре ши алесе дин неадевъръй, спре а да віиторимей шкіаръ икоанъ фратеꙋй сеꙋ.

Статꙋриле Ꙋните де Америка

Нев-Іорк 26 юліе. Газета Георгіей ꙟкрединцазъ къ индіеній Крееки ай статꙋлꙋй ачестꙋіа аꙋ алкътꙋит кꙋ челеланте семинцій ꙋн комплот спре асе цине кꙋ армеле ꙟмънъ пе пъмънтꙋл де ꙋнде вор сей алꙋнџе, спре а фаче ꙟхотарꙋле лор ꙋн ръзбою де стънџере ꙟпротива тꙋтꙋрор албилор, ши ꙟтъмпълъндꙋсъ касъ тримитъ ощй ꙟпротива лор, сесе трагъ ꙟ моластиниле лор, ши съ се батъ пънъ ла чел май де пе ꙋрмъ ом пентрꙋ цѣра лор че пъринцаскъ. Пънъ акꙋма нꙋсъ щіе съ

сѫсе фи ȣнит кȣ дѫншїй алтѫ семинцїе де кѫт а ѯротеилор, ши пентрȣ ачѣстѫ ꙟпревнаре ꙟкѫ есте ꙟдоѫлъ. Тоате ачесте сѫ пот ꙟкѫ сȣпȣне ꙟдоелїй, дѣкѫ чинева ва џȣдека кѫ Георгїенїй дин партѣлор нȣ дореск нимик май кȣ дѣдинсȣл де кѫт стѫнџерѣ ачестор ненорочици лѫкȣиторй пѫмѫнтени, чїй сѫлбѫрѫ не ꙟчетат. Газета националѫ Интелигенцер аратѫ ȣрмѫтоареле ꙟпричина ачѣста: колонелȣл Кровлей, агентȣл статȣрилор ȣните лѫнгѫ нацїа Кѫїекилор, аȣ фост силит де аш лѫса лѫкȣинца са ȣнде се афла ла Индїений, ши де асе трѫџе пентрȣ аса сигȣранцїе ла Колȣмбȣс, ȣн Ораш зидит де кȣрѫнд де кѫтрѫ Георгїенй пе пѫмѫнтȣл Крїекилор; Милицїей й саȣ порȣнчит касѫ пѫѕаскѫ Орашȣл. Тоцй ачїй чи се ашеѕасѫ пе пѫмѫнтȣл Индїенилор, се депѫртѣѕѫ темѫндȣсѫ де гѫтириле лор челе остѫшѫщй ши се ашаѕѫ мѫсȣрй кȣвїинчоасѫ де апѫраре.

Марѣ Британїе

Лондра 27 авгȣст, Жȣрналиле Американе ворбеск де ѡ ноѫ Єѯпедицїе че се ꙟнармѣѕѫ ла Хавана, ши карѣ аре сѫ сїл кѫтѫаскѫ динтрѡ корабїе де линїе де 47 тȣнȣрй, 2 фрегате май мȣлте бригȣрй де рѫзбою ши де транспорт кȣ 4000 оамений, ла ачѣстѫ Ескадрѫ аȣ сѫсе алѫтȣреѕе алте корѫбїй, тоате спре а ꙟтѫри єѯпедицїа чѣ дин тѫю.

Сѫ зиче кѫ аре сѫсе дескидѫ ѡ кȣмȣникацїе кȣ Индїа пела Египет прин аџȣторюл корѫбїилор де Вапорй. Кѫлѫторїа дела Дȣблин, кѫпиталїа Ирландїей, ла Бордо, Ораш кȣ лиман ла апȣсȣл Францїей, саȣ фѫкȣт тот дѣȣна регȣлат кȣ корабїа де Вапорй, каре фаче 10 миле ꙟтрȣн чѣс,

Дечй цїиндȣсѫ кѫт де пȣцин мѫсȣра ачестей репецȣний, кѫлѫторїа Индїей, карѣ цине де обще патрȣ лȣний, сар пȣтѣ сѫвѫрши ꙟ 30 де зиле кȣ корабїа де Вапорю, адекѫ пѫнѫ ла Лиѕабона 4 зиле, ла малта 5: ла Алеѯандрїа 5 пе ȣскат прин пȣстїе пѫнѫ ла Сȣецй * 2 де ла Сȣецȣ пе марѣ рошїе пѫнѫ ла Бомбаю * 14 зиле.

ЛОНДРА

Декȣржид саȣ арѫтат ла Кеихен ѡ трѫсȣрѫ ꙟ карѣ пот ꙟтра трїй иншй, ши пекарѣ ѡ траџе ȣн кал делемн. Тот механисмȣл ачестей трѫсȣрй, чи есте афлатѫ де Д: Ісаак Брови, стѫ ꙟмѫестрїа кȣ карѣ есте фѫкȣт калȣл, чиш мишкѫ пичоареле ка ȣн кал вїȣ чи мерџе ꙟтрѣпѫд маре. ꙟкрединцаѕѫ кѫпȣтерѣ машиней се оцелеше дȣпѫ потрива греȣтѫцей, че есте ꙟ трѫсȣрѫ.

Лондра 16 авгȣст се четеше ꙟ Таимс кѫ дескидерѣ франкопортȣлȣй де Кадиѯ, ȣнȣй Ораш спанїол, стрȣнчинѣѕѫ негоцȣл Гибралтарȣлȣй. Ноѫ нȣ поате сѫ ни парѫ рѫȣ, набем ꙟкѫ ничй ȣн дрит ане плѫнџе пентрȣ ачѣстѫ скимбаре, Спанїа поате деклѫра тоате скалеле сале франкопортȣрй, кѫчй ꙟ поате фаче че вре ꙟтрȣ але сале. Дѣкѫ негоциторїй ноштрїй вор мȣта капиталȣриле сале ши негоцȣл ла Кадиѯ, ши се вор ꙟнавȣци аиче, апой мисе паре кѫ ар пȣте фи ꙟтрȣ ачѣста мѫлцѫмицй.

* Сȣец, ȣн Ораш мик ал Египетȣлȣй спре мїаѕѫ ноапте дела марѣ рошїе кȣ ȣн кастел ши ѡ скалѫ микѫ пе голфȣл де Сȣец, чесѫ деспарте де марѣ Медитеранїе, кȣ ѡ стрѫмтоаре де пѫмѫнт ка де 26 миле францȣѕещй че ȣнеше Асїа кȣ Африка.

* Бомбаю, ȣн Ораш ꙟн инсȣла де асеменѣ нȣмире ꙟн Индїиле де рѫсѫрит.

ѠБСЕРВАЦЇЙ МЕТЕОРОЛОГИЧЕ.

Зїоа	Ѡбсервацїей	Калдомесор	Греомесор	Старѣ аерȣлȣй
21	Септемврїе ла Амѣѕѫѕй	19 † .	29. .	ꙟноурат

Ла 23 Септемврїе Соареле рѫсаре ла 12 ч. 38 м Амѣѕѫ зи вине ла 6 ч. 19 м